{¯ÿ'ÿLÿ Àÿæ Î êß ÓóÜÿtÿ H þætÿµÿþ {`ÿtÿœÿæ

ଡକ୍ଟର ତ୍ରିନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ

ବେଦ କେବଳ ଭାରତର ନୁହେଁ, ସମସ୍ତ ମାନବ ସମାଜ ପାଇଁ ଜ୍ଞାନ ଓ ଚେତନାର ସ୍ରୋତ । ବେଦ ଶବ୍ଦ ସଂସ୍କୃତର 'ବିଦ୍' ଧାତୁରୁ ସୃଷ୍ଟି । ଯାହାର ଅର୍ଥ ଜ୍ଞାନ ଓ ଚେତନା । ବେଦ କେବଳ ଏକ ପୁସ୍ତକ ମାତ୍ର ନୁହେଁ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ସମାଜର ଯେଉଁ ଉଦ୍‌ବେଳନ ହୋଇଛି ତା'ର ପ୍ରତିଫଳନ ତଥା ସମୟର ସଂକଳିତ ବାଙ୍ମୟ । ଯାହାକି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବିପୁଳ ସାହିତ୍ୟ ରୂପ ନେଇଛି । ଯେକୌଣସି ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ହେଲେ ଏଥିରୁ ଜ୍ଞାନ ଗ୍ରହଣ କରି ହେବ । ଏହି ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ ଚାରିଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ଯଥା– ଋଗବେଦ, ଯଜୁର୍ବେଦ, ସାମବେଦ ଓ ଅଥର୍ବବେଦ ।

ବେଦରେ ଯେଉଁସବୁ ବାର୍ତ୍ତା ଅଛି ତାହା ଦେଶ ସେବା ନିମନ୍ତେ ନାଗରିକକୁ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ବେଦ କେବଳ ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ନୁହେଁ କିମ୍ବା କେବଳ ଧର୍ମ ପାଇଁ ନୁହେଁ । ଜାତି–ଧର୍ମ–ନିର୍ବିଶେଷରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାନବ ଜାତି ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ବେଦ ଜାତୀୟ ଚେତନାର ଉତ୍ସ ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ରାଷ୍ଟ୍ରବ୍ୟାପୀ ପ୍ରଚାର ହୋଇଛି । ଦେବାଳୟ ଓ ତୀର୍ଥସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଆଜି ମଧ୍ୟ ବେଦର ପ୍ରଭାବ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରହିଛି । ବେଦରେ ତା'ର ଗୌରବଶାଳୀ ଅତୀତକୁ ଦେଖିଲେ ଭାରତବାସୀଙ୍କ ମଥା ଗର୍ବୋନ୍ନତ ହୋଇଉଠୁଛି ।

ବେଦରେ ଦେଶପ୍ରେମର ଉଦାର ଭାବନା ଭରପୂର ଭାବେ ସମାବେଶ ଘଟିଛି । ଋଗବେଦରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି –

ଉପସର୍ପ ମାତରଂ ଭୂମି । (୧୦।୧୮।୧୦) – ମାତୃଭୂମିର ସେବାକର ।

ସଂ ଗଚ୍ଛଧ୍ୱଂ ସଂ ବଦଧ୍ୱଂସଂବୋ ମନାଂସି ଜାନତାମ୍
ଦେବାଭାଗଂ ଯଥାପୂର୍ବେ ସଂଜାନାନା ଉପାସତେ ।
(୧୦।୧୯୧।୨)

ହେ ଜଗଦୀଶ୍ୱର ! ଆପଣ ଆମମାନଙ୍କୁ ଏପରି ବୁଦ୍ଧି ଦିଅନ୍ତୁ, ଆମେ ସମସ୍ତେ ରାଷ୍ଟ୍ରବାସୀ ପରସ୍ପର ମିଳିମିଶି ଏକତ୍ର ରହିବୁ । ସମସ୍ତେ ଏକତ୍ର ମଧୁର ବାର୍ତ୍ତାଳାପ କରିବୁ । ସଭିଏଁ ଏକ ହୃଦୟ ହୋଇ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉଥିବା ଧନ–ଧାନ୍ୟ ଓ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ବାଣ୍ଟି ଭୋଗ କରିବୁ । ଆମମାନଙ୍କର ପ୍ରବୃତ୍ତି ରାଗ–ଦ୍ୱେଷ ରହିତ ହୋଇ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରୀତି ବଢ଼ାଇବାରେ ସହାୟ ହେଉ ।

ଋଗବେଦର ଇନ୍ଦ୍ରସୂକ୍ତରେ ଜଗଦୀଶ୍ୱରଙ୍କୁ ରାଷ୍ଟ୍ର ନିମନ୍ତେ ଧନଧାନ୍ୟବାନ ପୁତ୍ରକନ୍ୟାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମୃଦ୍ଧ ହେବା ପାଇଁ କାମନା କରାଯାଇଛି –

ସ୍ୱାୟୁଧଂ ସ୍ୱବସଂ ସୁନୀଥଂ ଚତୁଃ ସମୁଦ୍ରଂ ଧରୁଣଂ ରୟୀଣାମ୍
ଚର୍କୃତ୍ୟଂ ଶଂସ୍ୟଂ ଭୂରିବାରମସ୍ମଭ୍ୟଂ ଚିତ୍ରଂ ବୃଷଣଂ ରୟିଂ ଦାଃ ।

ହେ ପରମୈଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟବାନ୍ ପରମାତ୍ମନ୍ ! ଆପଣ ଆମକୁ ଧନଧାନ୍ୟ ସଂପନ୍ନ ଏପରି ସନ୍ତାନ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ଯିଏ ଉତ୍ତମ ଏବଂ ଅମୋଘ ଶସ୍ତ୍ରଧାରୀ ହୁଅନ୍ତୁ, ନିଜେ ତଥା ନିଜର ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମର୍ଥ ହୁଅନ୍ତୁ ତଥା ନ୍ୟାୟ, ଦୟା ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଓ ସଦାଚାର ଦ୍ୱାରା ଜନ ସମୁଦାୟର ନେତୃତ୍ୱ ନେବା ପାଇଁ ସମର୍ଥ ହୁଅନ୍ତୁ । ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଧନରତ୍ନ ଅର୍ଜନ କରି ପରୋପକାର ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟୟ କରନ୍ତୁ । ପ୍ରଶଂସା ଲାଭ କରନ୍ତୁ । ଲୋକପ୍ରିୟ ହେବା ସହିତ ଅଦ୍ଭୁତ ଗୁଣ ସଂପନ ହୁଅନ୍ତୁ । ଜନସମାଜର କଲ୍ୟାଣ ନିମନ୍ତେ ନିଜ ଗୁଣ ସକଳକୁ ବର୍ଷା କରନ୍ତୁ ।

ରାଷ୍ଟ୍ର ରକ୍ଷା ଓ ରାଷ୍ଟ୍ରସେବା ନିମନ୍ତେ ବହୁ ଉପଦେଶ ବେଦରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ମାତୃଭୂମିକୁ ପ୍ରଣାମ ଜଣାଇ ବେଦ କୁହନ୍ତି –

ନମୋ ମାତ୍ରେ ପୃଥିବୈ, ନମୋ ମାତ୍ରେ ପୃଥିବ୍ୟା ।
(ଯଜୁର୍ବେଦ – ୯/୨୨)

ଅର୍ଥାତ୍– ମାତୃଭୂମିକୁ ନମସ୍କାର, ମାତୃଭୂମିକୁ ନମସ୍କାର ।

ଏଠାରେ ପୃଥିବୀ ଅର୍ଥ ମାତୃଭୂମିକୁ ବା ସ୍ୱଦେଶକୁ କୁହାଯାଇଛି । ଏଣୁ ଆମେ ନିଜ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ସଜାଗ ରହି ନେତୃତ୍ୱ ନେବା ଉଚିତ ହେବ ବୋଲି ଉଦ୍‌ଘୋଷ କରାଯାଇଛି ।

ବୟାଁ ରାଷ୍ଟ୍ରେ ଜାଗୃୟାମ୍ ପୁରେହିତାଃ ।
(ଯଜୁର୍ବେଦ- ୯/୧୩)

ଅର୍ଥାତ୍- ଆମେ ନିଜ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ସାବଧାନ ହୋଇ ନେତୃତ୍ୱ ନେବା ବା ନେତା ବନିବା ।

ସେହିପରି ସାମବେଦରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି -

କବିମଗ୍ନିମୁପ ସ୍ତୁହି ସତ୍ୟଧର୍ମାଣ ମଧ୍ୱରୋ ଦେବମମୀବଚାତନମ୍ ।
(ସାମବେଦ- ୧।୧।୩୨)

ହେ ଶ୍ରୋତାଗଣ ! ଯଜ୍ଞରେ ସତ୍ୟଧର୍ମା, କ୍ରାନ୍ତିଦର୍ଶୀ, ମେଧାବୀ, ତେଜସ୍ୱୀ ଓ ରୋଗଧ୍ୱଂସକାରୀ ଶତ୍ରୁଘାତକ ଅଗ୍ନିକୁ ସ୍ତୁତି କର ।

ଅଥର୍ବବେଦରେ 'ଭୂମିସୂକ୍ତ'ରେ ଉପଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି- ନିଜ ମାତୃଭୂମି ପ୍ରତି ନାଗରିକ ପ୍ରୀତି ରଖିବା ଉଚିତ। ସେ ନିଜ ଦେଶକୁ ମାତା ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରୁ ଓ ମାତୃଭୂମିକୁ ସ୍ତୁତିକରୁ -

ସା ନୋ ଭୂମିର୍ବି ସୃଜତାଂ ମାତା ପୁତ୍ରାୟ ମେ ପୟଃ ।
(ଅଥର୍ବ- ୧୨।୧।୧୦)

ପୃଥିବୀ ମାତା ଅର୍ଥାତ୍ ମାତୃଭୂମି ! ମୋ ପୁତ୍ର ନିମନ୍ତେ ଦୁଗ୍ଧ ଆଦି ପୁଷ୍ଟିକାରକ ପଦାର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।

ମାତା ଭୂମିଃ ପୁତ୍ରୋ ଅହଂ ପୃଥିବ୍ୟାଃ ।

(ଅଥର୍ବ ୧୨।୧।୧୨)

(ଭୂମି-ସ୍ୱଦେଶ ମୋର ମାତା ଓ ମୁଁ ତା'ର ପୁତ୍ର ଅଟେ)

ଭୂମେ ମାତର୍ନି ଧେହି ମା ଭଦ୍ରାୟା ସୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତମ୍ ।
(ଅଥର୍ବ ୧୨।୧।୬୩)

(ହେ ମାତୃଭୂମି, ତୁ ମୋତେ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କର)

ସ ହୃଦୟଂ ସାଂ ମନସ୍ୟାମବିଦ୍ୱେଷଂ କୃଣୋମି ବଃ
ଅନ୍ୟୋ ଅନ୍ୟମଭି ହର୍ଯତ ବସଂ ଜାତମିବଧ୍ନ୍ୟା ।
(ଅଥର୍ବ ୩।୩୦।୧)

ପରସ୍ପର ହୃଦୟ ଖୋଲି ଏକମନ ହୋଇ କର୍ମଶୀଳ ହୁଅ ।

କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ ମାତୃଭୂମିର ରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଆତ୍ମବଳୀ ଦାନ ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ଉଚିତ ।

ଉପସ୍ଥାତେ ଅନମୀବା ଅୟକ୍ଷ୍ମା ଅସ୍ମଭ୍ୟଂ ସନ୍ତୁ ପୃଥିବୀ ପ୍ରସୂତାଃ
ଦୀର୍ଘ ନ ଆୟୁଃ ପ୍ରତିବୁଧ୍ୟମାନା ବୟଂ ତୁଭ୍ୟଂ ବଳିହୃତଃ ସ୍ୟାମ୍ ।
(ଅଥର୍ବବେଦ ୧୨।୧।୬୨)

ହେ ମାତୃଭୂମି ! ତୋର ସେବକ ଆମେମାନେ ନିରୋଗ ଓ ଆରୋଗ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନ ଯେପରି ଅତିବାହିତ କରୁ । ତୁମଠାରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉଥିବା ସମସ୍ତ ଭୋଗ ଆମକୁ ପ୍ରାପ୍ତି ହେଉ । ଆମେ ଜ୍ଞାନୀ ହେବା ସହିତ ଦୀର୍ଘାୟୁ ହେଉ । ତୋର ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଆତ୍ମୋତ୍ସର୍ଗ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରେରଣା ଯେମିତି ଆମମାନଙ୍କ ମନରେ ଜାଗ୍ରତ ହେଉ ।

ଭଦ୍ରଂ ଭଦ୍ରଂ କ୍ରତୁ ମସ୍ମାସୁ ଧେହି (ରଗବେଦ- ୧।୧୨୩।୧୩)

ହେ ପ୍ରଭୁ ! ଆମମାନଙ୍କୁ ସୁଖ ଓ କଲ୍ୟାଣମୟ ଉତ୍ତମ ସଂକଳ୍ପ ଜ୍ଞାନ ଓ କର୍ମ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।

ବେଦର ସବୁଠାରୁ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସୂକ୍ତ ହେଉଛି ରାଷ୍ଟ୍ରଗୀତ । ଯାହାକି ରାଷ୍ଟ୍ର କଲ୍ୟାଣକାରୀ ମାଙ୍ଗଳିକ ସନ୍ଦେଶ । ତାହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାରତୀୟ ନାଗରିକଙ୍କର ଚିନ୍ତନ ଓ ମନନର ଧ୍ୟେୟ ହେଉ ।

ଆ ବ୍ରହ୍ମନ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ବ୍ରହ୍ମବର୍ଚସୀ ଜାୟତାମ୍
ରାଷ୍ଟ୍ରେ ରାଜନ୍ୟଃ ଶୂର ଇଷବ୍ୟୋଽତିବ୍ୟାଧୀ
ମହାରଥୋ ଜାୟତାଂ ଦୋଗ୍ଧ୍ରୀ ଧେନୁର୍ବୋଢାନଡ୍ୱାନାଶୁଃ
ସପ୍ତିଃ ପୁରନ୍ଧ୍ରିର୍ଯୋଷ୍ୟ ଜିଷ୍ଣୂ ରଥେଷ୍ଠାଃ ସଭେୟୋ
ଯୁବାସ୍ୟ ଯଜମାନସ୍ୟ
ବୀରୋ ଜାୟତାଂ ନିକାମେ-ନିକାମେ ନ ପର୍ଜନ୍ୟୋ
ବର୍ଷତୁ ଫଳବତ୍ୟୋ ନ ଓଷଧୟଃ
ପଚ୍ୟନ୍ତାଂ ଯୋଗକ୍ଷେମୋ ନଃ କଳ୍ପତାମ୍ ।
(ଯଜୁ.ସ. ୨୨/୨୨)

ଆମର ପ୍ରିୟ ଭାରତବର୍ଷ ଅଖିଳ ବିଶ୍ୱରେ ଅନନ୍ୟ ଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଟେ । ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମେ ଓ ଆମଦେଶ ଅଗ୍ରଣୀ । ଆମ ଦେଶର ବିଦ୍ୱାନ ଓ ସୁ ସଂସ୍କୃତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବ୍ରହ୍ମତେଜ ସଂପନ୍ନ ହେବା ସହିତ ଜ୍ଞାନୀ ହୁଅନ୍ତୁ । ମହାରଥୀ କ୍ଷତ୍ରିୟମାନେ ଧନୁର୍ଦ୍ଧର ଓ ଶୂରବୀରମାନେ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଜାଗ୍ରତ ପ୍ରହରୀ ହୁଅନ୍ତୁ । ଗୋମାତା ମଧୁର ଦୁଗ୍ଧର ବନ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତୁ । ବୃଷଭମାନେ ବଳବାନ ହୁଅନ୍ତୁ, କୃଷି କର୍ମ ଓ ଭାର ବହନ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୁଅନ୍ତୁ ।

ଅଶ୍ୱମାନେ ବେଗଗାମୀ ହେବା ସହିତ ଦୁର୍ଗମ ପଥ ଅତିକ୍ରମ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହୁଅନ୍ତୁ । ଯାହାଙ୍କର ଗତିକୁ ଦେଖି ପବନ ମଧ ଲଜ୍ଜିତ ହେଉ ।

ମୋ' ଦେଶର ଯୁବତୀ ଓ ମହିଳାମାନେ ସତୀ, ସୁନ୍ଦରୀ ଓ ସଦ୍‌ଗୁଣବତୀ ହୁଅନ୍ତୁ । ରଥାରୂଢ଼ ବୀରମାନେ ଭାରତୀୟମାନଙ୍କ ମନରେ ବିଜୟର ବାର୍ତ୍ତା ସର୍ବଦା ଜାଗ୍ରତ କରାନ୍ତୁ । ସେମାନଙ୍କର ବୀରଗାଥା ଦିଗଦିଗନ୍ତ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ ହେଉ । ଯୁବକମାନେ ସଭ୍ୟ ସୁଶିକ୍ଷିତ, ସୌମ୍ୟ ସରଳ ଓ ବିଚାରବନ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ । ଯେଉଁମାନେ ଆମ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଭବିଷ୍ୟତ ଦାୟାଦ, ସେମାନେ ସୁଦୃଢ଼ ହୁଅନ୍ତୁ । ଠିକ୍ ସମୟରେ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ମେଘ ଉତ୍ତମ ବୃଷ୍ଟି କରାନ୍ତୁ । ଧରିତ୍ରୀ ପ୍ରଚୁର ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟ ଓ ଔଷଧିରେ ପୂରି ଉଠୁ । ସୁପକ୍ୱ ଫଳ ଓ ଫୁଲ ବୃକ୍ଷଲତାରେ ଶୋଭା ପାଆନ୍ତୁ । ଆମେମାନେ ସ୍ୱତଃ ଯୋଗକ୍ଷମ ହେଉ । ଆମର ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଦ୍ଧିତ ହେବା ସଂଗେସଂଗେ ସୁରକ୍ଷିତ ରହୁ ।

ସଂପାଦକ, ପୁରାଣ ପତ୍ରିକା
ନିଆଳୀ-୭୫୪୦୦୪, ଜି- କଟକ

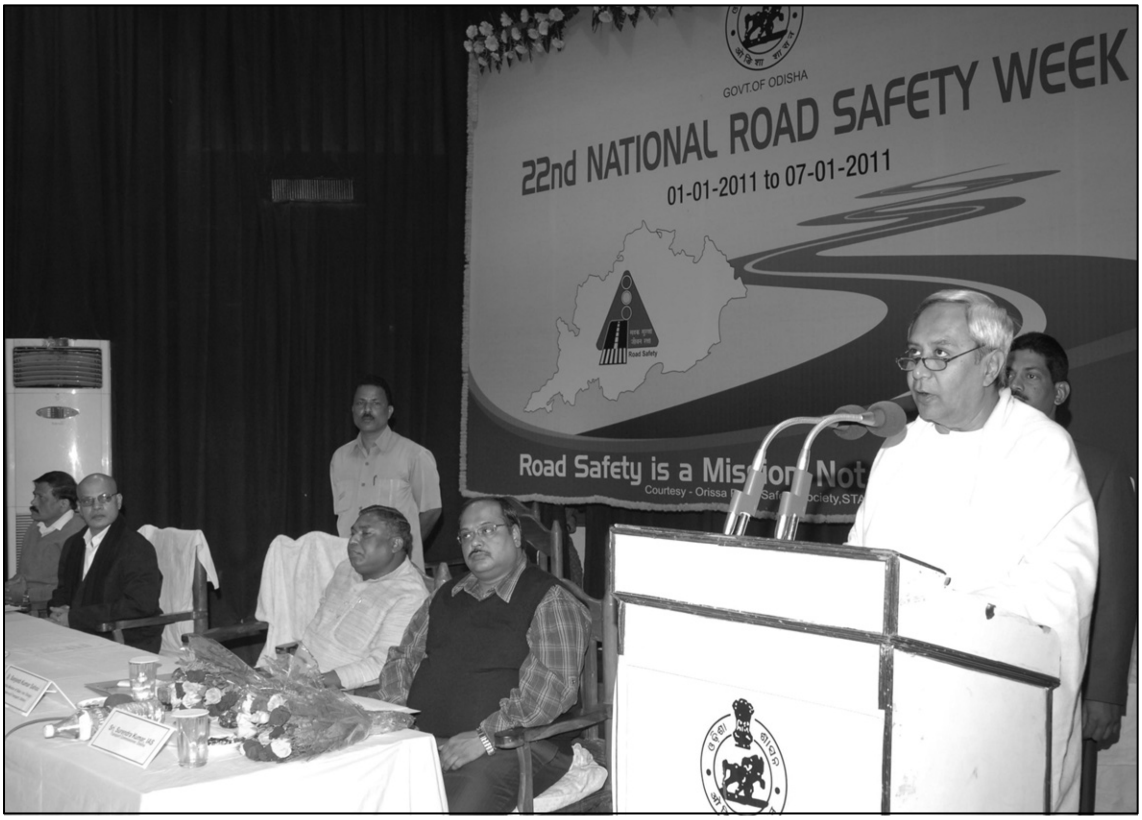

୨୨ତମ ଜାତୀୟ ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ସପ୍ତାହ ପାଳନ ଅବସରରେ ଜୟଦେବ ଭବନଠାରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନବୀନ ପଟ୍ଟନାୟକ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଉଛନ୍ତି । ୭.୦୧.୧୧